

blevet hævdet fra min og fra anden Side, da disse mærkelige Majshandeler var paa Tale, nemlig at dette Andelsselskab i Virkeligheden var et Foretagende, der arbejdede paa at faa Majsprisen sat saa højt som muligt for paa denne Maade at forhøje ogsaa Kornpriserne. Og der er ingen Tvivl om, at hele den Agitation, som blev drevet af det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen), i Forbindelse med de Manøvrer, som Andelsselskabet foretog, ikke alene bidrog til at vække Uro i Landet, men ogsaa til at drive Kornpriserne i Vejret.

Jeg synes, at dette Forhold, at de to Selskaber derovre i det forløbne Aar har tjent henimod 15 Mill. Kr., fortæller os, at til Trods for alle de gode Foranstaltninger, der er truffet fra Regeringens Side, og til Trods for Regeringens gode Villie til i størst mulig Udstrækning at bøde paa Dyrtiden overfor Smaafolk, har baade private Folk og Andelsfolk i skøn broderlig Enighed søgt at udplyndre den fattige Befolkning her i Landet ved at skabe høje Priser ikke alene paa Korn, men ogsaa paa Foderstoffer, hvilket i dette Tilfælde bliver det samme, idet Foderstofpriserne jo blev benyttet til at drive Priserne paa Korn i Vejret. Naar vi derfor nu ser tilbage paa den Tid, der svandt, tror jeg, vi kan være enige om, at hvis man var gaaet til fuldstændig Statskornmonopol, derunder naturligvis ogsaa indbefattet Foderstoffer, vilde det have været en stor Fordel. Det tilfredsstillende mig som Socialdemokrat at konstatere dette, fordi det viser, at jo mere vidtgaaende Statsforanstaltninger der træffes, des bedre er det i Virkeligheden for Befolkningen.

Det samme vil ogsaa fremgaa, naar man undersøger et andet Forhold, nemlig Spørgsmaalet om Skibstonnage. De Herrer Skibsredere aabenbarede en sørgelig Mangel paa Initiativ, da Krigen udbrød. I Krigens første Maaned laa Københavns Havn fuld af Skibe hver eneste Dag, jeg har selv været med til en Dag at tælle 159 Skibe, som laa ledige; saa vidt jeg husker, var det i Begyndelsen af September. Den forreste frie Handel og det private Initiativ dokumenterede sin fuldstændige Mangel paa Evne til at beherske Situationen. Senere er der derimod kommet Liv i det, maa man sige, og ogsaa Fortjeneste. Nu er Forholdet vist det, at de 16 Dampskibsselskaber, hvis Kurs daglig noteres paa Københavns Børs, og som arbejder med en Kapital paa 75 Mill. Kr., efter alt at dømme har tjent ca. 120 Mill. Kr. i den

Tid, der er forløbet. Dette er troligt nok, naar man ser paa de Halvaarsregnskaber, enkelte Selskaber har offentliggjort. Og disse 120 Mill. Kr. har de naturligvis tjent ved at fordyre alle de Ting, den store Befolkning skal leve af hver eneste Dag, først og fremmest Korn fra Amerika og dernæst Kul fra England. I Øjeblikket tager Dampskibsselskaberne 13—14 sh. for at transportere 1 Ton Kul over Nordsøen, før Krigen fik de kun 4 sh. Denne Forhøjelse betyder i Virkeligheden, at der nu betales 1 Kr. i Fragt for hver Hektoliter Kul, der transporteres over Nordsøen til Danmark, og da Kulprisen er knap 3 Kr. pr. Hektoliter, vil man se, at $\frac{1}{3}$ af Kulprisen gaar til Fragten alene. Det er disse Fragter, der har bevirket, at Dampskibsselskaberne har kunnet indkassere den urimelig store Fortjeneste, som i høj Grad bidrager til at vække Uro og Misfornøjelse blandt Folk, som hver eneste Dag maa kæmpe haardt for at skaffe sig det nødvendige til Livets Udkomme, og de lærer os paa den anden Side, synes jeg, at der her ligger en Fremtidsopgave for Staten, nemlig at gøre sig til Herre over Transportforholdene til Søs, ganske som man har gjort det til Lands. Hvis den danske Stat havde fulgt Socialdemokraterne, som allerede i August og September Maaned i Fjor fremkom med Antydninger i den Retning, og havde overtaget vor Skibstonnage, den Gang da den laa ledig i Københavns Havn, kunde Staten have indkasseret de kolossale Summer, som nu gaar til enkelte Mennesker.

Det er i Særdeleshed trist at se paa disse Forhold: at Korn- og Foderstof-Kompagniet og Jydsk Andels-Foderstof-forretning og vore Skibsredere har tjent saa kolossale Beløb, naar man samtidig ser, hvorledes man har behandlet Arbejderne. Jeg skal ikke komme ind paa Forholdene i København og Købstæderne, thi her har adskillige Forretninger og adskillige Arbejdsgivere ydet Dyrtidstillæg, hvilket naturligvis maa anerkendes; det er særlig Forholdene ude paa Landet, jeg vil omtale. Her er det navnlig interessant at se, at det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen) hele Aaret har faret Landet rundt og talt om, hvor drøjt og svært og uretfærdigt det i Virkeligheden var, at den danske Gaardmandsstand blev behandlet med Maksimalpriser, medens han ikke, saa vidt jeg ved, har haft et eneste Ord til overs for de mange Tusinde Landarbejdere, Daglejere og Tjenestefolk, der næsten slet ikke har faaet nogen Dyrtids-